

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: 8Saz/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0923100602
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Lenka Figulová
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2023:0923100602.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach sudkyňou JUDr. Ing. Lenkou Figulovou v právnej veci žalobcu: mal. A. A., nar. XX. XXXXXXXX XXXX, štátna príslušnosť: B. C., bez dokladu totožnosti, toho času miesto pobytu Útvar policajného zaistenia pre cudzincov D., E. XX, XXX XX D., zast. zákonným zástupcom, otcom: F. A., nar. XX. XXXXXXXXXX XXXX, štátna príslušnosť: B. C., bez dokladu totožnosti, toho času miesto pobytu Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, Bitúnková 14, 078 01 Sečovce, právne zast. Centrom právnej pomoci, Kancelária Košice, Murgašova 3, 040 01 Košice, proti žalovanému: Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Nové Zámky, Bitúnková 8, 940 02 Nové Zámky, vo veci správnej žaloby podľa § 221 Správneho súdneho poriadku o preskúmanie rozhodnutia č. PPZ-HCP-BA12-8761-015/2023-AV zo dňa 26. októbra 2023 a o prepustenie zo zaistenia, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e rozhodnutie žalovaného č. PPZ-HCP-BA12-8761-015/2023-AV zo dňa 26. októbra 2023 týkajúce sa žalobcu – mal. A. A., nar. XX. XXXXXXXX XXXX, štátna príslušnosť: B. C., bez dokladu totožnosti, toho času miesto pobytu Útvar policajného zaistenia pre cudzincov D., E. XX, D..

II. N a r i a d ť u j e žalovanému bezodkladné prepustenie žalobcu mal. A. A., nar. XX. XXXXXXXX XXXX, štátna príslušnosť: Turecká republika, bez dokladu totožnosti, toho času miesto pobytu Útvar policajného zaistenia pre cudzincov D., E. XX, D., zo zaistenia.

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Priebeh administratívneho konania

1. Žalovaný rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA12-8761-015/2023-AV zo dňa 26. októbra 2023 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) rozhodol podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom a účinnom znení (ďalej aj „zákon o pobyte cudzincov“) o zaistení žalobcu na účel výkonu administratívneho vyhostenia, pričom stanovil dĺžku doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 26. januára 2024.

2. Žalovaný rozhodnutie odôvodnil najmä tým, že žalobca bol dňa 26. októbra 2023 zadržaný, pričom nevedel hodnoverným spôsobom preukázať svoju totožnosť. Vykonaním ďalších úkonov bolo zistené, že nedisponuje žiadnym oprávnením k zdržiavaniu sa na území Slovenskej republiky, resp. schengenského priestoru. Toho istého dňa bolo vydané rozhodnutie o administratívnom vyhostení žalobcu č. PPZ-HCP-BA12-8761-010/2023-AV s tým, že mu nebola určená lehota na vycestovanie. Následne žalovaný začal konanie o zaistení žalobcu, pričom v rámci toho zisťoval možnosť využitia alternatív k zaisteniu s tým výsledkom, že žalobca by stanovené podmienky nevedel splniť. Pri stanovení doby zaistenia žalovaný vychádzal zo skutočnosti, že žalobca odmieta spoluprácu a nemá platný cestovný doklad,

pričom poukázal na to, že v rámci tejto doby bude v spolupráci s útvaram policajného zaistenia vykonávať potrebné úkony smerujúce k vyhosteniu žalobcu, a to najmä overenie totožnosti, vykonanie pohovoru na zastupiteľskom úrade krajiny, zabezpečenie náhradného cestovného dokladu, vybavenie leteniek a zabezpečenie prepravy. Žalovaný konštatoval, že vzhľadom na prebiehajúce konanie o vyhostení je zaistenie žalobcu v súlade s čl. 5 ods. 1 písm. f) a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

II.

Konanie na správnom súde

3. Žalobca sa správnu žalobou zo dňa 09. novembra 2023 domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia žalovaného a zároveň žiadal, aby správny súd nariadil žalovanému, aby bol žalobca bezodkladne prepustený zo zaistenia a bola mu priznaná náhrada trov konania.

4. Žalobca v žalobe uviedol, že žalovaný napadnuté rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca bol administratívne vyhostený z územia Slovenskej republiky na základe rozhodnutia o administratívnom vyhostení a keďže žalobca nemá dostatok finančných prostriedkov ani platný cestovný doklad k vycestovaniu, rozhodol žalovaný o jeho zaistení.

5. Žalobca ďalej poukázal na to, že samostatnými rozhodnutiami žalovaného boli zaistení aj jeho rodičia: B. G., nar. XX. XXXXX XXXX a F. A., nar. XX. XXXXXXXXXXX XXXX, a jeho maloletí súrodenci: H. A., nar. XX. XXXXXXXXXXX XXXX, H. A., nar. XX. XXXXXXXXXXX XXXX, E. A., nar. XX. XXXX XXXX, I. A., nar. XX. XXXXXXXXXXX XXXX, I. A., nar. XX. XXXXXXXXXXX XXXX, a ktorí sa rovnako ako žalobca obrátili so žalobou na súd.

6. Žalobca v žalobe namietal, že s napadnutým rozhodnutím žalovaného nesúhlasí v celom jeho rozsahu z dôvodu, že žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav, dospel na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a je nepreskúmateľné pre jeho nedostatočné odôvodnenie.

7. Žalobca namietol procesné pochybenie spôsobené zrejme nesprávnym tlmočením, v dôsledku ktorého bolo uvedené, že žalobca je štátnym príslušníkom Tureckej republiky, avšak podľa jeho tvrdenia je žalobca síce kurdskej národnosti ale štátnym príslušníkom Sýrskej arabskej republiky z mesta Afrin. Rodičia žalobcu utiekli počas vojnového konfliktu v Sýrii do Turecka, kde žili niekoľko rokov v oblasti nedávno postihnutej zemetrasením. Tri deti sa im narodili ešte v Sýrii a tri na území Turecka. Z uvedeného dôvodu je žalobca toho názoru, že žalovaný nesprávne zistil skutkový stav veci. V tejto súvislosti žalobca namietol aj neuvedenie celého mena a priezviska tlmočnika v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ktorý v priebehu administratívneho konania tlmočil, čo považuje za vadu spôsobujúcu nezákonnosť napadnutého rozhodnutia.

8. Žalobca ďalej poukázal na to, že ustanovenie § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, na základe ktorého došlo k zaisteniu žalobcu v zmysle výroku a odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, síce oprávňuje zaistiť cudzinca s cieľom zabezpečiť jeho vycestovanie zo Slovenskej republiky na základe rozhodnutia o administratívnom vyhostení alebo na základe súdneho rozhodnutia v trestnoprávnom konaní, v ktorom mu bol uložený trest vyhostenia, no limitom zaistenia je okrem formálnej zákonnosti aj jeho účelnosť a efektívnosť, a teda reálna možnosť naplnenia účelu zaistenia, ktorým je v prejednávanej príhode výkon rozhodnutia o administratívnom vyhostení.

9. Žalovaný sa napriek tomu v konaní o zaistení ani v odôvodnení rozhodnutia o administratívnom vyhostení nezaoberal skúmaním účelnosti a efektívnosti zaistenia žalobcu, nezaoberal sa skúmaním a vyhodnotením existencie prekážok vyhostenia a napadnuté rozhodnutie založil iba na dôvodoch poukazujúcich na formálny súlad príslušného rozhodnutia so zákonom o pobyte cudzincov, pričom absentuje odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia z pohľadu efektivity a účelnosti zaistenia žalobcu.

10. Žalobca ďalej mal za to, že napadnuté rozhodnutie, ako aj rozhodnutie o administratívnom vyhostení (pozn. ktoré predchádzalo preskúmanému rozhodnutiu) sú nepreskúmateľné, nevykonateľné a nezákonné, v rozpore s § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov (povinnosť určenia krajiny vyhostenia), nakoľko v nich absentuje krajina, do ktorej má byť žalobca vyhostený. Poukázal pritom na to, že účelom a zmyslom ustanovenia § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov (povinnosť určenia krajiny vyhostenia)

je, aby mal cudzinec účinnú možnosť obrany voči návratu do konkrétnej krajiny a aby mohol efektívne namietať konkrétne okolnosti či prekážky, ktoré by bránili jeho návratu do tej, ktorej krajiny, či už domovskej alebo napr. krajiny tranzitu.

11. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaný má povinnosť zaoberať sa v konaní skúmaním prekážok vyhostenia, a to aj za situácie, že ich účastník konania priamo nenamietal, právne neklasifikuje a pod. Zistené prekážky vyhostenia môžu zakladať právny dôvod buď pre odloženie výkonu rozhodnutia o vyhostení v zmysle § 84 ods. 5 písm. a) zákona o pobyte cudzincov alebo udelenie povolenia na zotrvanie na území Slovenskej republiky v zmysle § 61a zákona o pobyte cudzincov, a teda majú za následok nemožnosť zaistenia cudzinca pre jeho neúčelnosť, ktorá je vždy v rozpore s čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru. Žalovaný mal tieto skutočnosti zisťovať o to viac, že sa jedná o rodinu s maloletým dieťaťom.

12. Žalobca tiež namietal, že z napadnutého rozhodnutia (ani z rozhodnutia o administratívnom vyhostení) nie je zrejmé, ako konkrétne skúmal a vyhodnocoval žalovaný jednotlivé prekážky vyhostenia a vo vzťahu ku ktorej konkrétnej krajine, aké konkrétne správy o bezpečnostnej situácii, prípadne iné dôkazy si za tým účelom zaobstaral, aby mohol dospieť k jednoznačnému a presvedčivému záveru o neexistencii rizika utrpenia vážnej ujmy žalobcu.

13. Podľa názoru žalobcu je napadnuté rozhodnutie zároveň v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou správnych súdov a kasačného súdu v otázke obmedzenia osobnej slobody rodín s maloletými deťmi, nakoľko žalovaný v rozhodnutí nezauljal žiadnu právnu úvahu k posúdeniu prípustnosti zásahu do osobnej slobody maloletej osoby ako zraniteľnej osoby v zmysle § 88 ods. 8 v spojení s § 2 ods. 7 zákona o pobyte cudzincov. Žalobca zároveň zdôraznil, že jeho zaistenie ako maloletého dieťaťa nie je v jeho najlepšom záujme, a preto je v rozpore s čl. 3 bodom 1 Dohovoru o právach dieťaťa.

14. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 13. novembra 2023, s tým, že po opätovnom preskúmaní všetkých dostupných dôkazov možno konštatovať, že preskúmané rozhodnutie je plne v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

15. K námietke žalobcu týkajúcej sa neúplne zisteného skutkového stavu čo do určenia štátnej príslušnosti žalobcu žalovaný uviedol, že žalobca pred správnym orgánom uviedol ako krajinu pôvodu Tureckú republiku a nie Sýrsku arabskú republiku. K námietke žalobcu ohľadom osoby tlmočníka žalovaný uviedol, že žalobcovi bol ustanovený tlmočník z jazyka tureckého do jazyka slovenského, ktorému žalobca rozumie a tento fakt potvrdil aj v zápisnici o podaní vyjadrenia. K skutočnosti, do ktorej krajiny žalovaný vyhostuje žalobcu, žalovaný uviedol, že žalobcu vyhostil z územia Slovenskej republiky do krajiny pôvodu, krajiny tranzitu, ktorejkoľvek tretej krajiny, do ktorej sa účastník konania dobrovoľne rozhodne vrátiť a ktorá ho prijme, alebo na územie členského štátu, v ktorom má udelené právo na pobyt alebo poskytnutú medzinárodnú ochranu podľa § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov.

16. Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhuje, aby správny súd žalobu žalobcu zamietol a preskúmané rozhodnutie v plnom rozsahu potvrdil.

17. Vyjadrenie žalovaného bolo zaslané žalobcovi na vedomie dňa 20. novembra 2023.

III.

Aplikované ustanovenia právnych predpisov

18. Podľa § 2 ods. 7 zákona o pobyte cudzincov, zraniteľnou osobou je najmä maloletá osoba, osoba so zdravotným postihnutím, obeť obchodovania s ľuďmi, osoba staršia ako 65 rokov, tehotná žena, slobodný rodič s maloletým dieťaťom a osoba, ktorá bola vystavená mučeniu, znásilneniu alebo iným závažným formám psychického, fyzického alebo sexuálneho násillia; v odôvodnených prípadoch možno za staršiu osobu považovať aj osobu mladšiu ako 65 rokov.

19. Podľa § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov administratívne vyhostenie je rozhodnutie policajného útvaru o tom, že cudzinec nemá alebo stratil oprávnenie zdržiavať sa na území Slovenskej republiky a je povinný opustiť územie Slovenskej republiky, s možnosťou určenia lehoty na jeho vycestovanie do krajiny pôvodu, krajiny tranzitu, ktorejkoľvek tretej krajiny, do ktorej sa štátny príslušník tretej krajiny

dobrovoľne rozhodne vrátiť a ktorá ho prijme, alebo na územie členského štátu, v ktorom má udelené právo na pobyt alebo poskytnutú medzinárodnú ochranu. V rozhodnutí o administratívnom vyhostení sa uvedie aj krajina, do ktorej je cudzinec vyhostený, ak je možné takúto krajinu určiť. V rozhodnutí o administratívnom vyhostení policajný útvar môže uložiť zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov. Policajný útvar, v rozhodnutí o administratívnom vyhostení, uloží zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov, ak v rozhodnutí o administratívnom vyhostení neurčí lehotu na vycestovanie podľa § 83 ods. 2.

20. Podľa § 82 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar administratívne vyhostí štátneho príslušníka tretej krajiny, ak má neoprávnený pobyt na území Slovenskej republiky.

21. Podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, policajť je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel výkonu administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia.

22. Podľa § 88 ods. 4 prvá veta zákona o pobyte cudzincov, štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov.

23. Podľa § 88 ods. 5 prvá veta policajný útvar bezodkladne vydá štátnemu príslušníkovi tretej krajiny rozhodnutie o zaistení a umiestni štátneho príslušníka tretej krajiny v zariadení.

24. Podľa § 88 ods. 8 zákona o pobyte cudzincov, ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na maloletú osobu, ktorá nemá zákonného zástupcu. Iné zraniteľné osoby možno zaistiť len v nevyhnutnom prípade a na čo najkratší čas.

25. Podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia,

26. Podľa čl. 3 Dohovoru č. 209/1992 Zb. o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd“), nikoho nemožno mučiť alebo podrobiť neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

27. Podľa článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

28. Podľa bodu 16 Preambuly Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnenne zdržiavajú na ich území (ďalej „Návratová smernica“), využitie zaistenia na účely odsunu by malo byť s ohľadom na použité prostriedky a sledované ciele obmedzené a viazané na zásadu primeranosti. Zaistenie je oprávnené len na prípravu návratu alebo vykonanie procesu odsunu a ak by uplatnenie miernejších donucovacích opatrení nebolo dostatočné.

29. Podľa čl. 15 ods. 1, druhá veta Návratovej smernice, zaistenie sa vždy uskutočňuje na čo najkratšie obdobie, trvá, len pokiaľ prebiehajú prípravy na odsun a vykonáva sa s náležitou starostlivosťou.

30. Podľa čl. 15 ods. 4 Návratovej smernice, zaistenie prestáva byť odôvodnené a dotknutá osoba sa bezodkladne prepustí, ak už z právnych alebo iných dôvodov neexistuje odôvodnený predpoklad na odsun alebo už neplatia podmienky ustanovené v odseku 1.

31. Podľa čl. 17 ods. 1 Návratovej smernice (Zaistenie maloletých osôb a rodín), v prípade maloletých osôb bez sprievodu a rodín s maloletými osobami sa zaistenie môže použiť len ako posledná možnosť a na čo najkratšie obdobie.

32. Podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb, nikoho nemožno mučiť, ani podrobiť krutému, neľudskému, či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

33. Podľa článku 3 bod 1 Dohovoru č. 104/1991 Zb. o právach dieťaťa (ďalej aj „Dohovor o právach dieťaťa“), záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

34. Podľa článku 9 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, ibaže príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom konaní určia, že také oddelenie je potrebné v záujme dieťaťa. Také určenie môže byť nevyhnutné v niektorom konkrétnom prípade napríklad, ak ide o zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi alebo ak rodičia žijú oddelene a treba rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.

35. Podľa článku 22 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, robia opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby dieťa žiadajúce o priznanie postavenia utečenca alebo ktoré sa v súlade s platným medzinárodným alebo vnútroštátnym právom a postupom považuje za utečenca, nech už je v sprievode svojich rodičov, iných osôb, alebo bez sprievodu, dostalo potrebnú ochranu a humanitárnu pomoc pri využívaní práv ustanovených týmto Dohovorom a inými dokumentmi v oblasti medzinárodného humanitárneho práva a ľudských práv, ktorého sú uvedené štáty zmluvnými stranami.

36. Podľa § 206 ods. 4 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku v platnom a účinnom znení (ďalej aj „SSP“), pre správny súd je rozhodujúci stav veci v čase vyhlásenia alebo v čase vydania jeho rozhodnutia.

37. Podľa § 221 ods. 1 SSP, žalobca sa môže správnou žalobou domáhať zrušenia rozhodnutia o zaistení, o predĺžení zaistenia, o predĺžení lehoty zaistenia vydaného podľa osobitného predpisu alebo určenia takého rozhodnutia za nezákonné, ak bol žalobca zo zaistenia prepustený.

38. Podľa § 221 ods. 2 SSP žalobca sa môže správnou žalobou domáhať prepustenia zo zaistenia vykonaného podľa osobitného predpisu.

39. Podľa § 230 ods. 2 SSP, ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť správnej žaloby podľa § 221 ods. 2, rozsudkom podľa povahy veci nariadi žalovanému bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia.

IV.

Právne posúdenie veci správnym súdom

40. Správny súd konajúc podľa ust. § 221 a nasl. SSP, po zistení, že správna žaloba bola podaná oprávnenou osobou, preskúmal v nej obsiahnutú argumentáciu, ako aj obsah administratívneho spisu a dospel k záveru, že správna žaloba je dôvodná.

41. Správny súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 29. novembra 2023. Na pojednávanie sa účastníci konania nedostavili (žalobca, jeho zákonný zástupca, jeho právny zástupca ako aj žalovaný svoju účasť vopred ospravedlnili), preto správny súd v nariadenom pojednávaní pokračoval v ich neprítomnosti (§ 114 SSP).

42. Predmetom súdneho prieskumu v zmysle správnej žaloby bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o zaistení a posúdenie, či ďalšie zotrvanie žalobcu v zaistení realizované v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce je zákonné.

43. K námietke žalobcu týkajúcej sa nesprávneho zistenia skutkového stavu žalovaným v otázke štátnej príslušnosti žalobcu správny súd uvádza, že s prihliadnutím na skutočnosti vyplývajúce z administratívneho spisu – najmä, ale nie len Zápisnicu o podaní vyjadrenia žalobcu č. PPZ-HCP-BA12-8761-006/2023-AV zo dňa 26. októbra 2023, Zápisnicu o podaní vyjadrenia žalobcu č. PPZ-HCP-BA12-8761-014/2023-AV zo dňa 26. októbra 202, Žiadosť o poskytnutie právnej pomoci zo dňa 02. novembra 2023, nie je na mieste pochybnosť o tom, že žalobca je štátnym príslušníkom

Tureckej republiky, nakoľko iná skutočnosť ani preukázaná nebola. Uvedenú námietku preto správny súd považuje za nedôvodnú.

44. Správny súd tiež vyhodnotil ako nedôvodnú námietku žalobcu, týkajúcu sa označenia osoby tlmočníka v napadnutom rozhodnutí. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že v konaní o zaistení žalobcu bol ustanovený ako tlmočník z jazyka tureckého do jazyka slovenského a naopak pán Rode ALI listinou č. PPZ-HCP-BA12-8761-005/2023-AV zo dňa 26. októbra 2023. Ustanovený tlmočník podpísal tak Zápisnicu o podaní vyjadrenia žalobcu č. PPZ-HCP-BA12-8761-006/2023-AV zo dňa 26. októbra 2023, ako aj Zápisnicu o podaní vyjadrenia žalobcu č. PPZ-HCP-BA12-8761-014/2023-AV zo dňa 26. októbra 2023, čo je z textu oboch zápisníc nepochybne zrejmé. Preto bez ďalšieho len neuvedenie celého mena a priezviska tlmočníka v odôvodnení napadnutého rozhodnutia správny súd nevyhodnotil ako vadu rozhodnutia, ktorá by mohla mať za následok ujmu na subjektívnych právach žalobcu, a teda by bola spôsobilá privodiť nezákonnosť tohto rozhodnutia.

45. Žalobca v žalobe ďalej namietal, že žalovaný sa v konaní o zaistení (ani v odôvodnení rozhodnutia o administratívnom vyhostení) nezaoberal skúmaním účelnosti a efektívnosti zaistenia žalobcu, ani vyhodnotením existencie prekážok vyhostenia, preto žalobca považuje napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné a nezákonné.

46. Podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov je policajt oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel výkonu administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia. Z daného vyplýva, že základným predpokladom zaistenia žalobcu podľa zákonného ustanovenia § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov je existencia rozhodnutia o jeho administratívnom vyhostení, resp. o uložení trestu vyhostenia v rámci trestného konania. Z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia vyplýva, že podkladom pre zaistenie žalobcu je existencia vykonateľného rozhodnutia o administratívnom vyhostení a uložení zákazu vstupu č. PPZ-HCP-BA12-8761-010/2023-AV zo dňa 26. októbra 2023. Účelom zaistenia v zmysle citovaného ustanovenia je teda realizácia administratívneho vyhostenia.

47. Správny súd na prvom mieste zdôrazňuje, že podľa článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd možno osobu pozbaviť osobnej slobody na základe postupu ustanoveného zákonom vtedy, ak ide o zákonné zatknutie, či iné pozbavenie osobnej slobody, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu alebo osobu, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní. V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, aby však mohlo byť pozbavenie osobnej slobody zákonné, musí byť vydané zákonom stanoveným postupom, efektívne a účelné. Všetky podmienky pritom musia byť splnené súčasne. Pri absencii niektorej z nich nemožno hovoriť o oprávnenom pozbavení osobnej slobody jednotlivca.

48. Správny súd v tejto súvislosti uvádza, že aby bola naplnená podmienka účelnosti a efektívnosti rozhodnutia o zaistení, žalovaný je povinný skúmať účel zaistenia - teda či realizácii účelu zaistenia nebránia akékoľvek právne alebo faktické prekážky alebo či účel zaistenia naďalej trvá (§ 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov). Nielen počas trvania pozbavenia osobnej slobody, ale už od samotného počiatku, teda pri vydávaní takéhoto rozhodnutia musí správny orgán na základe doposiaľ zistených informácií a vykonaných úkonov načrtnúť, na základe čoho sa domnieva, že bude možné účel zaistenia dosiahnuť. Predbežný úsudok o týchto skutočnostiach by v rozhodnutí nemal chýbať. Následné vyjadrenia správneho orgánu, podané v priebehu preskúmavacieho konania môžu napomôcť správne mu súdu pri hodnotení postupu správneho orgánu po vydaní rozhodnutia o zaistení, avšak správny súd zdôrazňuje, že v žiadnom prípade takéto vyjadrenia nemôžu konvalidovať vytýkané nedostatky odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sža/5/2015 zo dňa 06.02.2015)

49. Požiadavka reálneho predpokladu splnenia účelu zaistenia je výslovne obsiahnutá najmä v článku 15 ods. 4 Návratovej smernice. Súdny dvor EÚ vysvetlil požiadavku reálneho predpokladu dosiahnutia účelu zaistenia okrem iného v rozsudku veľkej komory Kadzoev (C-357/09 PPU - Kadzoev, bod 67), v zmysle ktorého „článok 15 ods. 4 smernice 2008/115 sa musí vykladať v tom zmysle, že iba skutočný predpoklad, že môže dôjsť k úspešnému vyhosteniu vzhľadom na lehoty stanovené v odsekoch 5 a 6 toho istého článku, zodpovedá reálnemu predpokladu na vyhostenie a že tento neexistuje, ak sa zdá nepravdepodobné, že príslušný bude s prihliadnutím na uvedené lehoty prijatý v tretej krajine.“

50. Vychádzajúc z uvedeného správny súd dodáva, že na druhej strane možno dospieť k záveru, že v prípadoch, keď bude už v čase rozhodovania správneho orgánu o zaistení cudzinca zrejme alebo pravdepodobné, že účel zaistenia, t.j. správne vyhostenie, vycestovanie alebo odovzdanie cudzinca, nebude môcť byť realizovaný, nebolo by možné zbavenie alebo obmedzenie osobnej slobody cudzinca považovať za súladné s ústavným poriadkom, s medzinárodnými záväzkami SR v oblasti ochrany základných práv a podľa súčasného právneho stavu ani s citovanými ustanoveniami návratovej smernice.

51. K námietke absencie skúmania prekážok vyhostenia správny súd poukazuje na judikatúru ESLP, v zmysle ktorej je potrebné posudzovať, či sa preukázali závažné dôvody domnievať sa, že daná osoba by v prípade deportácie čelila skutočnému riziku, že bude v cieľovej krajine vystavená zaobchádzaniu v rozpore s čl. 2 (právo na život) alebo čl. 3 (zákaz mučenia) Dohovoru [Rozsudky Veľkej Komory F.G. proti Švédsku ([GC], §§ 110-127), J.K. a iní proti Švédsku([GC], §§ 77-105), Khasanov a Rakhmanov proti Rusku ([GC], §§ 93-116)]. Skúmanie rizika zlého zaobchádzania sa má zamerať na posúdenie predvídateľných dôsledkov odsunu štátneho príslušníka tretej krajiny do krajiny určenia, vzhľadom na všeobecnú situáciu v tejto krajine a na jeho osobné pomery. Ak sa preukáže existencia takéhoto rizika, vyhostenie žalobcu by nevyhnutne zakladalo porušenie čl. 3 Dohovoru, bez ohľadu na to, či riziko vyplýva zo všeobecnej situácie násilia, osobnej charakteristiky žalobcu alebo z kombinácie oboch (Khasanov a Rakhmanov proti Rusku [GC], § 95). Správny súd je toho názoru, že žalovaný v rozhodnutí o zaistení mal skúmať možné prekážky vyhostenia žalobcu a urobiť si úsudok o tom, či je správne vyhostenie, vycestovanie alebo odovzdanie žalobcu aspoň potenciálne možné.

52. Správny súd vzhľadom na vyššie uvedené preto považoval za dôvodnú žalobnú námietku žalobcu, že v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia absentuje posúdenie otázky účelnosti a efektívnosti zaistenia žalobcu, ako aj prípadných prekážok administratívneho vyhostenia. Správny súd poznamenáva, že tak preskúmané rozhodnutie ani administratívny spis žalovaného neposkytuje žiadne podklady, na základe ktorých by bolo možné hodnotiť účelnosť a efektívnosť zaistenia žalobcu, nakoľko dokumentuje iba skutkový stav veci ku dňu vydania rozhodnutia o zaistení, podanie správnej žaloby a vyjadrenie žalovaného k nej. Pokiaľ ide o preskúmané rozhodnutie, v ňom žalovaný len stroho konštatuje existenciu rozhodnutia o vyhostení a všeobecný popis postupu správneho orgánu pri rozhodovaní o zaistení, bez konkrétnej väzby na osobu žalobcu.

53. Správny súd sa tiež zaoberal námietkou žalobcu, že preskúmané rozhodnutie je nepreskúmateľné z dôvodu absencie odôvodnenia v časti týkajúcej sa krajiny, do ktorej má byť žalobca vyhostený.

54. K uvedenému správny súd dáva do pozornosti rozsudok Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 10Szak/1/2021 zo dňa 20. januára 2021, v zmysle ktorého „zákon o pobyte cudzincov pripúšťa vyhostenie cudzinca bez uvedenia krajiny, do ktorej má byť vyhostený a rovnako aj v prípade inštitútu zaistenia cudzinca na účely výkonu administratívneho vyhostenia nestanovuje prekážku zaistenia v prípade, že krajina vyhostenia nie je určená. Preto nemožno úspešne argumentovať tým, že každé rozhodnutie o zaistení cudzinca na účely výkonu administratívneho vyhostenia, keď cudzinec nebol administratívne vyhostený do konkrétnej krajiny, je potrebné apriori považovať za nezákonné a nepreskúmateľné z dôvodu nepreukázania podmienky potenciálnej vyhostiteľnosti. Takýto záver by popieral platnú právnu úpravu (vrátane dohovoru) a nevyplýva ani z judikatúry kasačného súdu, či ústavného súdu, ktorá zachovanie, či porušenie princípu vyhostiteľnosti akcentuje vždy v okolnostiach konkrétneho prípadu.“ Správny súd je vzhľadom na uvedené toho názoru, že námietka absencie krajiny vyhostenia len sama o sebe nespôsobuje nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu o zaistení, avšak túto otázku je potrebné skúmať v intenciách iných náležitostí podstatných pre zákonnosť rozhodnutia o zaistení, predovšetkým s ohľadom na posúdenie efektívnosti a účelnosti zaistenia, existencie prekážok a následnej reálnosti vyhostiteľnosti žalobcu.

55. Pokiaľ ide o námietku žalobcu týkajúcu sa ochrany práv a právom chránených záujmov maloletých detí, podľa názoru správneho súdu žalovaný v napadnutom rozhodnutí odôvodnil svoju úvahu, že maloleté deti umiestnil spoločne s ich matkou v jednom zariadení tak, aby nepretrhol rodinné väzby jej členov, čím je zachovaná základná zásada zachovania rodiny a právo dieťaťa byť v opatere svojho rodiča, teda právo na rodinný život. Na ochranu záujmu maloletých detí žalovaný poukázal aj v súvislosti s výberom zariadenia, kde je žalobca zaistený, keď uviedol, že na základe ním získaných informácií

Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce je zariadením, v ktorom sú vytvorené podmienky aj pre umiestnenie rodín s deťmi, pričom tieto podrobne aj popísal. Správny súd však takýto rozmer rozhodovania v súvislosti s potrebou prihladania na najlepší záujem dieťaťa nepovažuje za dostatočný a úplný. V tejto súvislosti upriamuje pozornosť na to, že maloleté osoby v sprievode svojho zákonného zástupcu možno zaistiť len v nevyhnutnom prípade a na čo najkratší čas, teda ide len o krajné a výnimočné opatrenie. Samotná skutočnosť, že žalobcovi bolo vydané rozhodnutie o administratívnom vyhostení je síce základnou a logickou podmienkou pre aplikáciu dôvodu zaistenia podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, avšak s prihliadnutím na ustanovenie § 88 ods. 8 zákona o pobyte cudzincov, v prípade maloletých detí v sprievode svojho zákonného zástupcu, musia pristúpiť aj ďalšie okolnosti, odôvodňujúce nevyhnutnosť ich zaistenia. Tieto však neboli žalovaným prezentované v napadnutom rozhodnutí a napokon pre správny súd ani z obsahu administratívneho spisu nevyplyvajú. Správny súd preto považuje za dôvodnú námietku žalobcu, že sa žalovaný nedostatočným spôsobom vysporiadal s prípustnosťou zaistenia z pohľadu nevyhnutnosti takéhoto zásahu do osobnej slobody maloletej osoby.

56. Správny súd pre úplnosť dodáva, že námietkami žalobcu smerujúcimi proti zákonnosti rozhodnutia o administratívnom vyhostení sa nezaoberal z dôvodu, že toto rozhodnutie nie je predmetom tohto súdneho prieskumu.

57. Správny súd s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, vychádzajúc zo skutočnosti, že žalovaný v preskúmanom rozhodnutí v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou opomenul potrebu vysporiadania sa s otázkou efektívnosti a účelnosti zaistenia, a to aj vo svetle prípadnej existencie prekážok vyhostenia, ako aj z dôvodu absencie posúdenia nevyhnutnosti takéhoto zásahu do osobnej slobody maloletého dieťaťa, napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a nariadil bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia.

58. O trovách konania súd rozhodol podľa § 167 SSP tak, že priznal ich náhradu žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný, voči žalovanému. O výške priznaných trov konania bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia v tejto veci (§ 175 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať na Správnom súde v Košiciach v lehote siedmich dní od doručenia rozhodnutia správneho súdu (§ 443 ods. 1 v spojení s § 444 ods. 1 SSP). Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“) a návrh výroku rozhodnutia. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 1, 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a. na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c. účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d. v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e. vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f. nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g. rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h. sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i. nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j. podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Sťažnostné body podľa písm. g) až i) sťažovateľ vymedzí tak, že uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podanie pred správnym súdom (§ 440 ods. 1, 2 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie II. stupňa; ak ide o konanie o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/ SSP; ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1, 2 SSP).